

Styresak

Dato dok.:	13.02.2019	Administrerende direktør
Møtedato:	01.03.2019	
Vår ref.:	18/12738-2	Postadresse: 1478 LØRENSKOG
		Telefon: +47 67 96 00 00

Sak 07/19 Rullering av økonomisk langtidsplan 2020-2023

Økonomisk langtidsplan (ØLP) er første trinn i budsjettprosessen for 2020 og beskriver foretakets forventede rammer knyttet til kapasitet, aktivitet, driftsøkonomi og investeringer de neste fire årene. I denne saken redegjøres det for prosessen for rullering av ØLP for perioden 2020-23.

Kort sammendrag

Befolkningen i opptaksområdet er forventet å vokse med 3,5 % i planperioden 2020-23. Befolkningen i det «gamle» opptaksområdet (Kommunene på Romerike, Follo uten Vestby og Oslo-bydeler) er forventet å vokse med 3,7 %, mens befolkningen i Kongsvingerregionen (KOS-regionen) er forventet å vokse med 1,6 %.

Det vil bli press på kapasiteten både innenfor somatikk og psykisk helsevern som følge av befolkningsveksten. Kapasiteten ved Kongsvinger sykehus vil kunne imøtekomme deler av det økte behovet fremover, og det vil være av stor økonomisk betydning å finne gode driftsmodeller både innen somatikk og psykisk helsevern etter overtakelsen av Kongsvinger.

Det pågår løpende utvikling av tjenestetilbudet ved Akershus universitetssykehus. I 2019 utvides kapasiteten innen dialyse og innen bildediagnostikk, etablering av nye kirurgiske intermedisærsenger og intermedisært tilbud for barn, familievennlig nyfødtavdeling, samt utvidelse av PCI-tilbudet til døgnkontinuerlig drift. I løpet av 2019 etableres et nytt tilbud om Trombektomi både til befolkningen i opptaksområdet til Akershus universitetssykehus og Sykehuset Innlandet.

Det planlegges også større bygningsmessige prosjekter for å samle mye av den medisinske kreftbehandlingen i et nytt kreftsentrum med diagnostikk, utredning, behandling, forskning og stråleterapi, samlokalisere spesialiserte funksjoner innen psykisk helsevern i et nytt psykiatribygg, og prioritere arealer i hovedbygget til pasientbehandling gjennom rokader.

For å kunne realisere den ønskede utviklingen må Akershus universitetssykehus skape årlige overskudd til nødvendige investeringer i eksisterende bygg og anlegg, medisinsk teknisk utstyr og annet utstyr (IKT), samt til nyinvesteringer i strålebygg, psykiatribygg med videre. I tillegg vil utvikling av tematiske sentra for eldremedisin, kreft, psykisk helsevern og utvidet diagnostisk tilbud kreve omstillinger av dagens løpende drift. Det videre arbeidet med ØLP vil konkretisere både overskuddsmål og omstillingsbehov for å realisere ønsket utvikling.

Ovennevnte forhold vil innarbeides i helseforetakets forslag til økonomisk langtidsplan for perioden 2020-2023 (39).

Videre fremdrift

Helse Sør-Øst RHF har stilt som krav at helseforetakenes innspill til økonomisk langtidsplan 2020-23 skal styrebehandles senest 31. mai 2019. Samtidig har Helse Sør-Øst bedt foretakene om å rapportere sin økonomiske langtidsplan innen 23. april. Akershus universitetssykehus vil derfor rapportere sin foreløpige økonomiske langtidsplan innen nevnte frist, med forbehold om styrets behandling. Foretakets innspill til økonomisk langtidsplan vil oversendes Helse Sør-Øst etter behandling i styremøtet 22. mai.

Innspill fra alle helseforetak vil sammenstilles av Helse Sør-Øst, og etter dialog med helseforetakene vil det fremlegges en regional ØLP for styret i det regionale foretaket på møtet i juni. På bakgrunn av tilbakemeldinger fra Helse Sør-Øst til helseforetakenes innspill til økonomisk langtidsplan, vil styret ved Akershus universitetssykehus få fremlagt en sak om endelig økonomisk langtidsplan for perioden 2020-23 på møtet i september.

Administrerende direktørs innstilling til vedtak:

Styret tar saken til orientering og ber administrerende direktør fremlegge foretakets innspill til økonomisk langtidsplan til behandling i styremøtet 22.mai.

Øystein Mæland
Administrerende direktør

Dokumentet er elektronisk godkjent

INNLEDNING

Økonomisk langtidsplan utgjør en konkretisering og konsekvensvurdering av ønsket utvikling av foretaket i forhold til de foreliggende økonomiske rammebetingelser. Hensikten er å planlegge for ønsket utvikling gjennom prioriteringer i tråd med målsettingene i Utviklingsplanen, og økonomisk langtidsplan 2020-23 representerer de fire første årene av perioden frem mot 2035.

For å kunne realisere den ønskede utviklingen må Akershus universitetssykehus skape årlige overskudd til nødvendige investeringer i eksisterende bygg og anlegg, medisinsk teknisk utstyr og annet utstyr (IKT), samt til nyinvesteringer i strålebygg, psykiatribygg m.v. I tillegg vil utvikling av tematiske sentra for eldremedisin, kreft, psykisk helsevern og utvidet diagnostisk tilbud kreve omstillinger av dagens løpende drift.

Økonomisk langtidsplan er første trinn i plan- og budsjettprosessen for 2020 og beskriver foretakets forventede rammer knyttet til kapasitet, aktivitet, driftsøkonomi og investeringer de neste fire årene.

Foretakets innspill til økonomisk langtidsplan 2020-23 vil sendes Helse Sør-Øst i henhold til fristen 23.april, med forbehold om styrets behandling. Foretakets innspill vil være grunnlaget i dialogen med eier om rammebetingelsene for kommende 4-års periode.

I denne saken redegjøres det for prosessen for rullering av ØLP for perioden 2020-23.

BEFOLKNINGSVEKST OG KAPASITET 2020-23 (39)

I Styrets plandokument (del III i årlig melding 2018) og i vedtatt utviklingsplan for Akershus universitetssykehus 2017-30 beskrives hovedtrekkene i nåsituasjonen og forventede utviklingstrekk for foretaket i årene fremover.

I Akershus universitetssykehus sin utviklingsplan frem til 2030 (godkjent av foretakets styre 14.desember 2016) framheves høy befolkningsvekst og økende behov for helsetjenester i en aldrende befolkning som en sentral utfordring.

SSBs befolkningsfremskrivninger (MMMM) med årlige gjennomsnitt, viser at befolkningen i Akershus sykehusområde (inkl KOS-regionen) vil vokse med ca. 20.000 innbyggere fra 2020 til 2023, tilsvarende 3,5%. Befolkningen i det «gamle» opptaksområde (kommunene på Romerike, Follo uten Vestby og Oslo-bydeler) er forventet å vokse med 3,7%, mens befolkningen i Kongsvingerregionen (KOS-regionen) er forventet å vokse med 1,6%.

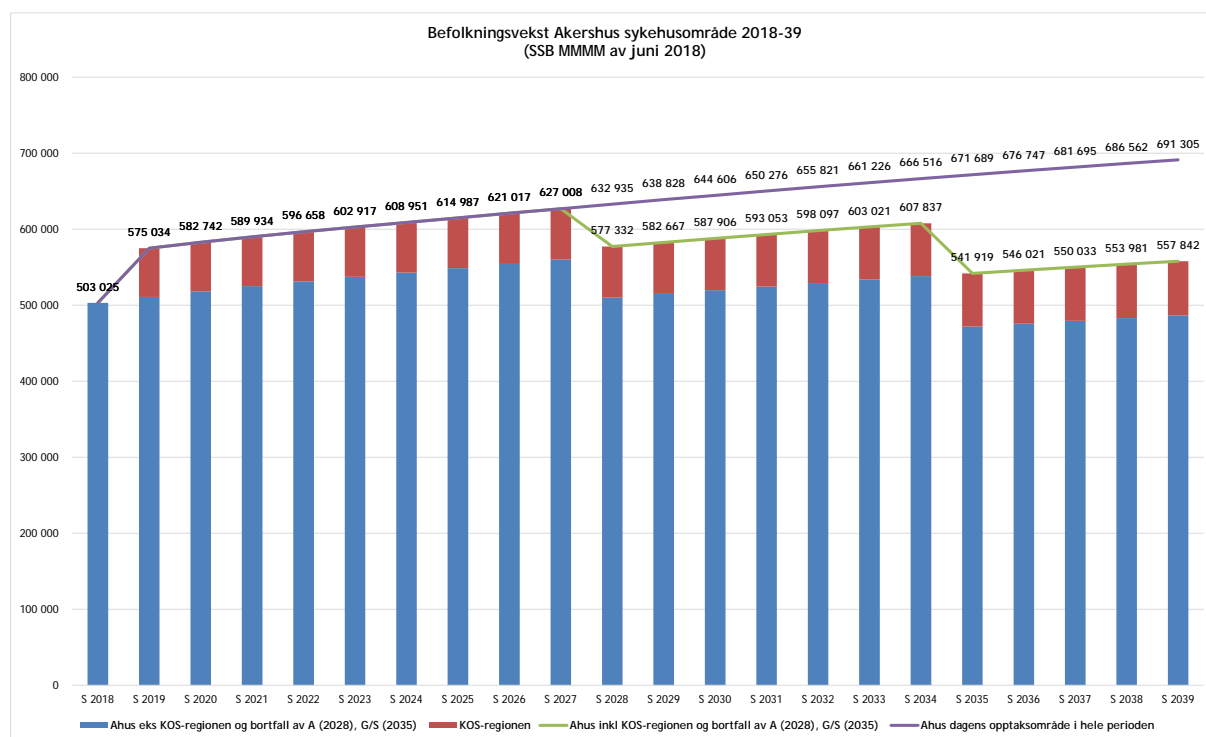
I lengre perspektiv (20 år) viser fremskrivningene at befolkningen vil være i underkant av 700.000 innbyggere i 2039 med dagens opptaksområde.

I 2018 har det pågått et arbeid hvor Oslo universitetssykehus HF (OUS) og Helse Sør-Øst RHF har oppdatert sine kapasitetsframskrivninger. Dette inngår i regionens utviklingsplan frem mot 2035 og forutsetningene og scenariene for kapasitet i helseregionen er i den sammenheng oppdatert. For Akershus universitetssykehus sin del gjelder dette i særlig grad:

- Overføring av Alna bydel til OUS er lagt inn i byggeplaner for Aker trinn 1 (2028)
- Overføring av Grorud og Stovner bydel til OUS er lagt inn i Aker trinn 2 (2035)

Gitt disse endringene i opptaksområdet til Akershus universitetssykehus, vil befolkningen i 2039 være om lag på dagens nivå, dog med en forventet endring i alderssammensetningen.

Likevel vil det være en lang mellomperiode hvor Akershus universitetssykehus skal betjene et økende befolkningsvolum med tilhørende behov for kapasitet som fremstilt i diagrammet under.

Det vil bli press på kapasiteten både innfor somatikk og psykisk helsevern som følge av befolkningsveksten. Foretaket kjøper kapasitet ved Diakonhjemmet innenfor somatikk (videreføring av dagens avtale) og noe kapasitet på døgnplasser innenfor psykisk helsevern fra OUS (videreføring) og Sykehuset Innlandet (i forbindelse med overtakelsen av Kongsvinger). Videre representerer kapasiteten ved Kongsvinger sykehus et bidrag for å imøtekomme det økte behovet fremover, og det vil være av stor økonomisk betydning å finne gode driftsmodeller både innen somatikk og psykisk helsevern.

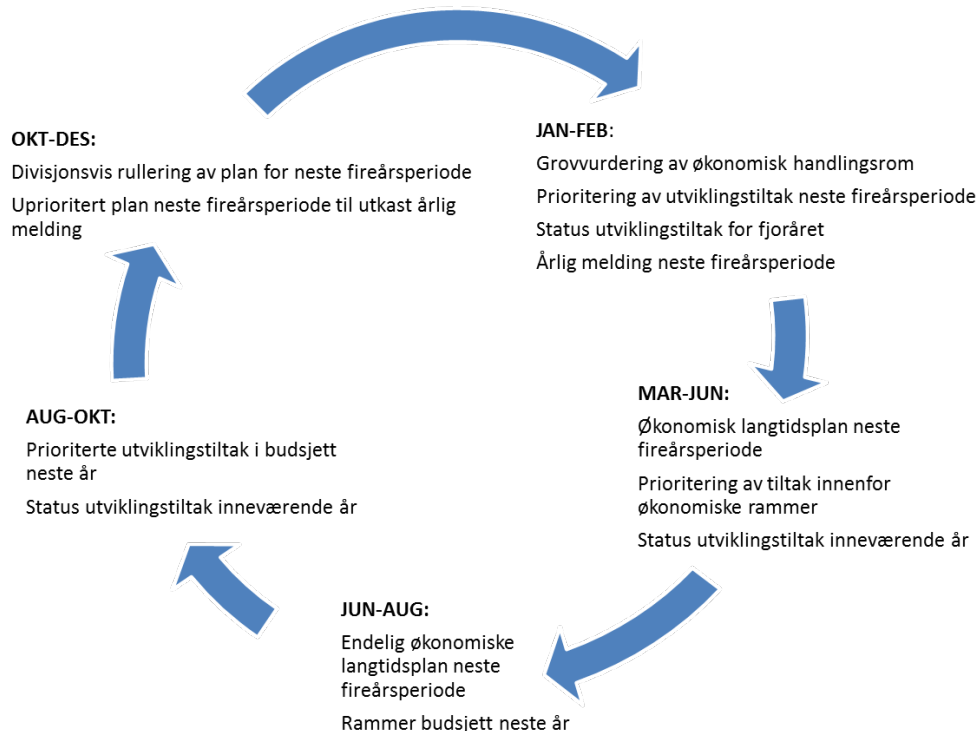
Samlet vurderes kapasiteten ved Akershus universitetssykehus i løpet av perioden frem til 2028 å kunne bli presset, selv med en videreføring av avlastningsavtalene innen somatikk og psykisk helsevern. Det arbeides derfor med skisser til mulig løsning av behovet for sengekapasitet, operasjons- og overvåkningskapasitet, dagbehandling, poliklinikk og diagnostikk og kontorarealer både på kort og lengre sikt.

VIDEREUTVIKLING AV TJENESTETILBUDET

Det pågår løpende utvikling av tjenestetilbudet ved Akershus universitetssykehus, og det vil gjennomføres en utvidelse av kapasiteten innen dialyse og innen bildediagnostikk ved anskaffelse av PET i 2019/2020. Videre vil pasienttilbudet styrkes ved etablering av nye kirurgiske intermedisærseger og intermedisært tilbud for barn, familievennlig nyfødtavdeling, samt utvidelse av PCI-tilbudet til døgnkontinuerlig drift. Innenfor nevrologi vil Akershus universitetssykehus i løpet av 2019 etablere et nytt tilbud om trombektomi, både til befolkningen i Akershus universitetssykehus og Innlandets opptaksområder.

Det pågår et arbeid med å rullere utviklingsplanen (UP) for prioritering av mål og tiltak i perioden 2020-23. I februar arbeides det med rulling av mål for UP og prioriteringer for innenfor foreløpige økonomiske rammer. I månedsskifte februar/mars vil sykehusledelsen utarbeide konkrete forslag til prioriteringer i kommende 4-års periode innenfor foreløpige økonomiske rammer, og som vil innarbeides i foretakets innspill til ØLP for behandling i styremøte 22. mai.

Det er utarbeidet et årshjul for prosessen som er koplet sammen med utarbeidelse av ØLP, illustrert i figuren under.

Det planlegges også med større bygningsmessige prosjekter for å samle mye av den medisinske kreftbehandlingen i et nytt kreftsentrum med diagnostikk, utredning, behandling, forskning og stråleterapi, samlokalisere spesialiserte funksjoner innen psykisk helsevern i et nytt psykiatribygg på Nordbyhagen og prioritere arealer i hovedbygget til pasientbehandling gjennom rokader og leide lokaler til administrasjon og ledelse.

Forslag til prioritering av mål og tiltak vil innarbeides i Akershus universitetssykehus sitt forslag til økonomisk langtidsplan for perioden 2020-2023.

ØKONOMISKE AMBISJONER FOR 2020-23

For å kunne realisere den ønskede utviklingen må Akershus universitetssykehus skape årlige overskudd til nødvendige investeringer i eksisterende bygg og anlegg, medisinsk teknisk utstyr og annet utstyr (IKT), samt til nyinvesteringer i strålebygg, psykiatribygg m.v. I tillegg vil utvikling av tematiske sentra for eldremedisin, kreft, psykisk helsevern og utvidet diagnostisk tilbud kreve omstillinger av dagens løpende drift.

I forrige planperiode hadde Helse Sør-Øst en målsetting om å oppnå årlige økonomiske resultater på minst 2,5 % av totale inntekter (resultatmargin) mot slutten av planperioden. I

samme periode la Akershus universitetssykehus til grunn et gradvis økt overskuddsmål, økende til 200 mill. kroner fra 2022.

Resultatvikling ØLP 2019-22 (38)	2019	2020	2021	2022
Årsresultat ØLP 2019-22 (38)	125 000	150 000	175 000	200 000
Resultatmargin ØLP 2019-38	1,3 %	1,5 %	1,8 %	2,0 %

For å oppnå økt handlingsrom må arbeidet med forbedringer av driften fortsette. Til tross for usikkerhet knyttet til fremtidige inntektsrammer foreslås det som en intern planforutsetning å legge opp til et gradvis økt overskudd frem til 2023. Det videre arbeid med ØLP vil konkretisere både overskuddsmål og omstillingsbehov for å realisere ønsket utvikling. Dette er i tråd med den planforutsetning som både Akershus universitetssykehus og Helse Sør-Øst har lagt for langtidsplanen.

FREMDRIFTSPLAN

Frist for leveranse av helseforetakenes ØLP til Helse Sør-Øst er 23.april. Helse Sør-Øst har et administrativt dialogmøte med Akershus universitetssykehus 29.april. Senere vil foretakets forslag til ØLP behandles i et ordinært oppfølgingsmøte.

Helse Sør-Øst forutsetter at ØLP behandles av foretaksstyrene, fortrinnsvis før leveranse 23. april, men senest før 31. mai 2019. Styrebehandlingen skal omfatte drifts- og investeringsbudsjett, likviditetsbudsjett, samt en samlet vurdering av foretakets bæreevne og likviditetssituasjon.

For å ha en god prosess med styret vil status for arbeidet med rullering av økonomisk langtidsplan være tema på møtene i mars, samt første møte over sommeren. Administrerende direktørs forslag til ØLP 2020-23 legges frem for styret til behandling i møtet 22. mai.

Fremdriftsplanen for arbeidet med økonomisk langtidsplan er lagt som følger:

Frist	Leveranse til	Aktiviteter
29.01.2019	SHL	Prosess UP og ØLP 2020-23
01.02.2019	EØF	Grovvurdering av økonomisk handlingsrom
05.02.2019	Controlling	Kort diskusjon om forslag til prosess og leveranse ØLP DIV/KLIN.
Uke 6-7	SHL	Arbeid med prioriteringer UP 2020-23
<i>Uke 8</i>	<i>Vinterferieuke</i>	-
22.02.2019	VAD	Innspill prioriteringer UP 2020-23 per divisjon
26.02.2019	SHL	SHL prioriteringer UP 2020-23
26.02.2019	Controlling	Prosess og leveranse ØLP DIV/KLIN.
26.02.2019	Inv.utv	Oppdaterte av investeringsplaner eiendom, MTU og IKT
01.03.2019	Styret Ahus	Sak om ØLP-prosessen, foreløpige prioriteringer 2020-23
01.03.2019	Styret Ahus	Sak om årlig melding, styrets plandel
Uke 9-11	SHL	ØLP 2020-23: Innspill fra divisjoner og klinikker
15.03.2019	EØF	Innt.rammer, akt.forutsetninger, malverk fra HSØ + SP og SA
19.03.2019	SHL	Divisjonens innspill til fremskrivninger ØLP 2020-23
19.03.2019	SHL	Overordnet innspill til investeringsplan 2020-23
19.03.2019	Controlling	Gjennomgang innspill ØLP 2020-23
25.03.2019	TV	ØLP i dialogmøte TV
26.03.2019	SHL	Prioriteringer UP iht økonomiske handlefrihet 2020-23
Uke 14-15	HSØ	ØLP 2020-23: Utfylling Ahus ØLP i malverk
09.04.2019	SHL	Vedtaksak ØLP: Innspill ØLP 2020-23 Ahus
<i>Uke 16</i>	<i>Påskeferieuke</i>	-
23.04.2019	HSØ	ØLP 2020-23 (39) til HSØ innen kl. 11
29.04.2019	HSØ	Administrative dialogmøter HSØ
30.04.2019	HSØ	Evt oppdatert ØLP 2020-23 etter dialogmøte
20.05.2019	AMU	ØLP i AMU
	TV	ØLP i dialogmøte TV
	BU	ØLP i brukerutvalget
22.05.2019	Styret Ahus	Sak om foretakets innspill til ØLP 2020-23
Uke 19-25	SHL	Arbeid med forbedringsområder budsjett 2020
20.06.2019	Styret HSØ	Styret i HSØ behandler "Økonomisk langtidsplan 2020-2023"
25.06.2019	SHL	Vedtaksak ØLP: Endelig ØLP 2020-23 Ahus
25.06.2019	SHL	Budsjett 2020 og foreløpige rammer
25.09.2019	Styret Ahus	Sak om foretakets endelige ØLP 2020-23 og budsjett 2020